



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲ و ۳ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



## بررسی میزان تطابق اکوسیستم بانکداری باز ایران با دستورالعمل PSD2

### Investigating the Compliance Rate of the Open Banking Ecosystem of Iran with PSD2

سعیده حاتمی خواه، کارشناس ارشد مدیریت سیستم‌های نوین بانکی، شرکت خدمات انفورماتیک

S\_Hatamikhah@isc.co.ir

#### چکیده

PSD مخفف Payment Services Directive به معنای رهنمودهای خدمات پرداخت است که در سال ۲۰۰۷ میلادی، تدوین و در سال ۲۰۰۹ در بریتانیا پیاده‌سازی شد. PSD چارچوبی برای خدمات پرداخت است که با هدف ایجاد یک بازار کارآمد، یکپارچه و رقابتی و فراهم آوردن پایه و اساس قانونی برای حوزه پرداخت‌های یکپارچه یورو (SEPA) تدوین شده است. PSD2 در هشتم اکتبر ۲۰۱۵ میلادی و در واکنش به سرعت بالای نوآوری‌های عرصه فناوری تدوین گردید و حداکثر تا ۱۳ ژانویه ۲۰۱۸ میلادی، به عنوان یک قانون ملی در بریتانیا لازم‌الاجرا خواهد بود. قوانین جدید در راستای پشتیبانی بهتر از مصرف‌کنندگان هنگام پرداخت‌های آنلاین، ترویج توسعه و همچنین استفاده از نوآوری‌ها و پرداخت‌های آنلاین، تدوین شده‌اند. دستورالعمل جدید اتحادیه اروپا به بانک‌ها اجازه خواهد داد به مشتریان خود گزینه استفاده از ارائه‌دهندگان ثالث برای مدیریت امور مالی خود را بدهند. این بدان معنی است که در آینده‌ای نزدیک ممکن است بتوان از خدماتی مانند گوگل، آمازون و یا فیسبوک برای پرداخت صورتحساب خود، انتقال وجه و پیگیری تراکنش‌ها استفاده نمود.

با توجه به روند رو به رشد تغییر اکوسیستم بانکداری بسته ایران به اکوسیستمی باز در طی سال‌های اخیر، انتظار می‌رود بانک مرکزی ایران هم، اجرای این دستورالعمل را در ایران وضع کند. در صورتی که این موضوع اجرایی شود، شرایط به نفع فین‌تک‌ها تغییر خواهد کرد و سرعت شرکت‌های فین‌تک در ارائه خدمات نوآورانه بسیار افزایش خواهد یافت. در این مقاله ضمن بررسی تأثیر PSD2 بر روی بانک‌های اروپا و ایران، راه حل اجرایی آن و مروری بر بسترهای پیشنهادی، میزان تطابق اکوسیستم بانکداری باز ایران با استاندارد PSD2 مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت. در این پژوهش نشان داده خواهد شد PSD2 به عنوان یک توانمندساز نوآوری عمل می‌کند و در نتیجه آن، فضای پرداخت در سال‌های آینده متفاوت خواهد بود. اما با اتخاذ استراتژی مشتری محور (با همکاری فین‌تک‌ها و خود مشتریان) و راهبرد استراتژیک برای سرمایه‌گذاری در فناوری، بانک‌ها نه تنها با فضای جدید پرداخت خود را وفق می‌دهند بلکه می‌توانند با ظرفیت‌های موجود تجربه‌های پرداخت دیجیتال بهینه‌سازی شده با ارزش افزوده ارائه کنند.

#### واژگان کلیدی:

بانکداری باز، PSD2، کسب و کار، API، فین‌تک



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰۲۰ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



## ۱. مقدمه

دومین دستورالعمل سرویس‌های پرداخت تحت عنوان PSD2 که توسط اتحادیه اروپا ارائه شده است، می‌تواند نحوه دسترسی منابع مالی و جریان‌های پرداخت را متحول سازد. دستورالعمل جدید اتحادیه اروپا بانک‌ها را ترغیب خواهد ساخت به مشتریان خود گزینه استفاده از ارائه‌دهندگان ثالث برای مدیریت امور مالی خود را بدهند. این بدان معنی است که در آینده‌ای نزدیک شرکت‌های کوچک و بزرگ زیادی می‌توانند سرویس‌هایی مانند پرداخت صورتحساب، انتقال وجه و پیگیری تراکنش‌ها را ارائه دهند.

روح قانون PSD2 با آنچه طی سال‌های اخیر با عنوان بانکداری باز مطرح است وجه اشتراک زیادی دارد. با توجه به روند رو به رشد تغییر اکوسیستم بانکداری بسته ایران به اکوسیستمی باز در طی سال‌های اخیر، حرکت به سوی این فضا آغاز شده است و حتی وضع قوانین مشابه این دستورالعمل در ایران نیز دور از انتظار نیست. در این صورت شرایط به نفع نهادهایی همانند فین‌تک‌ها تغییر خواهد کرد و سرعت آنها در ارائه خدمات نوآورانه بسیار افزایش خواهد یافت.

در این مقاله و در بخش بعد مروری بر ادبیات موضوع می‌شود و پس از اشاره‌ای کوچک به روش تحقیق، در بخش چهارم ضمن بررسی تأثیر PSD2 بر روی بانک‌های اروپا و ایران و راه حل اجرایی آن، میزان تطابق اکوسیستم بانکداری باز ایران با استاندارد PSD2 مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت. در بخش پنجم یافته‌های مهم این بررسی در قالب جمع‌بندی بیان می‌گردد و در انتها پیشنهادات این مقاله برای استفاده از رویکرد PSD2 جهت استفاده در فضای بانکی ایران ارائه می‌گردد.

## ۲. ادبیات موضوع

### ۲.۱. معرفی استاندارد PSD2

دومین دستورالعمل سرویس پرداخت (PSD2) شامل مجموعه‌ای از قوانین و مقررات تعیین شده توسط پارلمان اروپا می‌باشد. این دستورالعمل در تاریخ ۸ اکتبر بیان گردید و در تاریخ ۱۶ اکتبر سال ۲۰۱۵ به تصویب رسید. دومین دستورالعمل سرویس پرداخت در ادامه اولین دستورالعمل سرویس پرداخت است که در سال ۲۰۰۷ به اجرا در آمده است. هدف این دستورالعمل ایجاد امنیت در پرداخت الکترونیکی و توسعه اکوسیستم خدمات مالی است.

این دستورالعمل تعداد زیادی از ارائه‌دهندگان سرویس پرداخت، تقاضای استفاده از احراز هویت قوی و همچنین در اختیار قرار دادن داده‌های بانکی برای افراد شخص ثالث را پوشش می‌دهد. همچنین در بخش‌های زنجیره ارزش را بر روی بازیگران جدید در این حوزه می‌گشاید. از جمله نقش‌های مختلف در این زنجیره ارزش، می‌توان به ارائه‌دهنده سرویس پرداخت خدمات حساب (ASPSP)، ارائه‌دهنده سرویس شروع پرداخت (PISP) و ارائه‌دهنده سرویس اطلاعات حساب (AISP) اشاره کرد.

### ۲.۲. تفاوت‌های کلیدی PSD1 و PSD2

#### ۲.۲.۱. پیدایش PSD

PSD مخفف Payment Services Directive به معنای رهنمودهای خدمات پرداخت است که در سال ۲۰۰۷ میلادی،



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



تدوین و در سال ۲۰۰۹ در بریتانیا پیاده‌سازی شد. PSD چارچوبی برای خدمات پرداخت است که با هدف ایجاد یک بازار کارآمد، یکپارچه و رقابتی و فراهم آوردن پایه و اساس قانونی برای حوزه پرداخت‌های یکپارچه یورو (SEPA) تدوین شده است. همچنین PSD یک گروه جدید از تأمین‌کنندگان خدمات مالی را تحت عنوان مؤسسات پرداخت معرفی کرد که خدمات پرداخت را منفصل از دریافت وجه و یا انتقال الکترونیکی پول فراهم می‌آورند. PSD شامل دو بخش اصلی بود:

- قوانین بازار: که تعیین می‌کنند چه نوع سازمان‌هایی مجاز هستند خدمات پرداخت را فراهم آورند.
- قوانین عملکرد کسب و کار: که تعیین می‌کنند چه نوع شفافیت‌هایی شامل هرگونه کارمزد، نرخ مبادله، منابع تراکنش و حداکثر زمان کاهش اجرای دستورات در مؤسسات خدمات پرداخت مورد نیاز هستند.

### ۲.۲.۲. نواقص PSD

پس از بازنگری PSD در سال ۲۰۱۲، برخی نواقص، استخراج شد که عبارت بودند از:

- PSD فقط مربوط به اقتصاد داخلی اروپا است و تراکنش‌های سایر کشورها را شامل نمی‌شود.
  - معافیت‌های PSD مرتبط با پرداخت، امنیت کاربران را به خطر می‌اندازد.
  - PSD به تاجران این حق را می‌دهد که کارمزد بگیرند یا تخفیف بدهند و هم زمان این حقوق را از سایر کشورها سلب می‌کند و بدین ترتیب منجر به ایجاد یک نامنی فوق‌العاده در بازار می‌شود.
  - تأمین‌کنندگان Third Party در عرصه خدمات مالی وارد میدان شده‌اند و با ارائه راهکارهای ارزان‌تر، با استفاده از اپلیکیشن‌های خانگی مشتریان و با اطلاع خودشان، خرید آنلاین را تسهیل کرده‌اند و بدین ترتیب سایر مراکز خدمات اطلاعات کاربری پیشنهاد دادند که اطلاعات حساب‌های مختلف از یک کاربر، با یکدیگر جمع شوند.
- بنابراین در سال ۲۰۱۳ میلادی، پیشنهاد همسان‌سازی قوانین بازپرداخت و همچنین کاهش وسعت مؤسسات مالی و دسترسی به اطلاعات حساب‌های کاربری با حفظ امنیت داده‌ها و با مجوز و نظارت‌های ممکن، ارائه شد.

### ۲.۲.۳. تولد PSD2

PSD2 در هشتم اکتبر ۲۰۱۵ میلادی و در واکنش به سرعت بالای نوآوری‌های عرصه فناوری تدوین گردید و حداکثر تا ۱۳ ژانویه ۲۰۱۸ میلادی، به‌عنوان یک قانون ملی در بریتانیا لازم‌الاجرا خواهد بود. قوانین جدید در راستای پشتیبانی بهتر از مصرف‌کنندگان هنگام پرداخت‌های آنلاین، ترویج توسعه و همچنین استفاده از نوآوری‌ها و پرداخت‌های آنلاین، تدوین شده‌اند.

شیوه کنونی خرید آنلاین بدین صورت است که خرده‌فروشان، پول را از طریق برخی واسطه‌ها دریافت می‌کنند اما اجرای PSD2 به معنای حذف این واسطه‌ها و اتصال مستقیم خرده‌فروشان و بانک‌ها از طریق رابط‌های برنامه‌نویسی کاربردی یا APIهاست. بدین ترتیب چنانچه شما در چندین بانک، حساب داشته باشید نخستین بار که اجازه استفاده از جزئیات حساب



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲ و ۳ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



کاربری خود را به سیستم می‌دهید اطلاعات همه حساب‌های شما در یک پورتال، تجمیع شده و در اختیار بانک‌ها و مؤسسات مالی و همچنین در اختیار خرده‌فروشان و تاجران قرار می‌گیرد. PSD2 یعنی تأمین‌کنندگان Third Party می‌توانند از طریق API ها به اطلاعات حساب بانکی شما دسترسی داشته باشند و بانک‌ها نیز ملزم هستند این اطلاعات را با اجازه خود شما، در اختیار آن‌ها قرار دهند.

## ۲،۲،۴. حضور دو بازیگر جدید

در PSD2 دو تأمین‌کننده جدید با نام‌های PISP و AISP تعریف شده‌اند:

### • PISP (Payment Initiation Service Provider)

روند فعلی فروش آنلاین بدین صورت است که جزئیات کارت پرداخت مشتری در اختیار خرده‌فروشان قرار می‌گیرد سپس پرداخت از طریق بانک خودشان، یک الگوی کارتی و بانک مشتری، نهایی می‌شود. در PSD2 یک تأمین‌کننده جدید به نام PISP تعریف شده که یک پل نرم‌افزاری بین حساب بانکی مشتری و فروشنده می‌سازد و اطلاعات مورد نیاز برای تراکنش را مبادله می‌کند. در واقع PISP، تأمین‌کننده‌ای است که پرداخت را از طرف کاربر انجام می‌دهد.

### • AISP (Account Information Service Provider)

روند فعلی بدین صورت است که هریک از خرده‌فروشان با یک بانک مجزا در ارتباط هستند. AISP، تأمین‌کنندگانی هستند که به اطلاعات حساب‌های مشتریان در همه بانک‌ها دسترسی دارند و می‌توانند اطلاعات چندین بانک را در یک نگاه، بررسی و تجزیه و تحلیل کرده و در اختیار خرده‌فروشان قرار دهند. در واقع AISP ها یکپارچگی بین امور مالی یک شرکت و خدمات مرتبطی همچون ERP و خدمات حسابداری و ممیزی را برقرار می‌کنند.

## ۲،۲،۵. اهداف PSD2

PSD2 به عنوان نسخه دوم PSD، اهداف متعددی را دنبال می‌کند که ذکر همه آن‌ها از حوصله این مقاله خارج است اما برخی از مهم‌ترین آن‌ها که از طرف اتحادیه اروپا تأیید شده عبارت‌اند از:

- بازار پرداخت‌های اروپایی را یکپارچه‌تر و مؤثرتر می‌کند.
- مصرف‌کنندگان را در برابر کلاهبرداری، سوء استفاده و حوادث امنیتی، محافظت کرده و فرآیندهای قدرتمندی برای احراز هویت مصرف‌کنندگان تعریف می‌کند.
- قیمت پرداخت‌ها و کارمزدها را کمتر می‌کند.
- قیمت‌گذاری را یکپارچه کرده و امنیت پردازش پرداخت‌ها را افزایش می‌دهد.
- رقابت، در قالب یک چارچوب نظارتی، افزایش می‌یابد و ورود بازیگران جدید، تسهیل و ترغیب می‌شود.

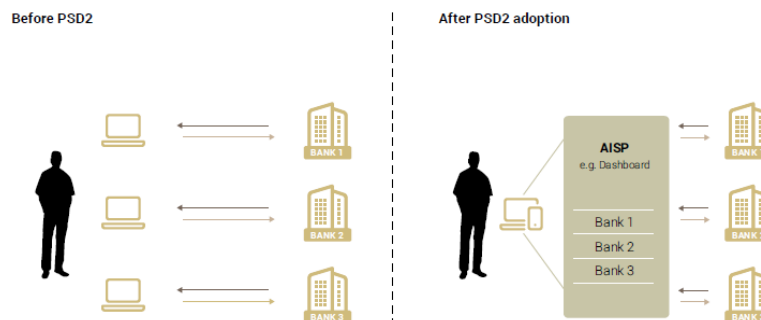


- عرصه را برای نوآوری، مهیا می‌کند.

## ۲.۳. تأثیر PSD2 بر نحوه دسترسی منابع مالی

تأثیر PSD2 بر نحوه دسترسی منابع مالی قبل از اجرای آن به صورت زیر می‌باشد:

- زحمت کار متمرکز شدن برای به دست آوردن یک دید کامل از وضعیت مالی در سراسر بانک‌ها
- داشتن چندین حساب نقدی و اعتباری با بانک‌های مختلف
- لاگین جداگانه برای هر یک از حساب‌ها بدون داشتن یک دید یکپارچه
- دشوار بودن داشتن یک دید اجمالی واقعی از میزان ثروت خالص خود
- تأثیر PSD2 بر نحوه دسترسی منابع مالی بعد از اجرای آن به صورت زیر می‌باشد:
- AISP‌ها یک بینش مستقیم از تمام محصولات و تراکنش‌ها در سراسر بانک‌ها ارائه دهند.
- امکان ساخت ابزاری به منظور جمع‌آوری داده‌ها از تمامی بانک‌ها در یک دید یکپارچه برای بازیگران جدید فین تکی (TPP)
- بکار رفتن اطلاعات حساب شامل تمام محصولات مالی و تمام تراکنش‌ها، در یک داشبورد واحد
- اصطلاح ارائه دهنده خدمات اطلاعات حساب (AISP) می‌تواند برای تمامی TPP‌هایی مانند mint.com به کار رود که تمام اطلاعات حساب را تجمیع می‌کنند. ولیکن بانک‌ها نیز می‌توانند خود AISP باشند و این دید واحد از داده‌ها را ارائه دهند.



## ۲.۴. تأثیر PSD2 بر جریان‌های پرداخت

PSD2 از بانک‌ها می‌خواهد اجازه دسترسی امن به حساب‌های مشتری (با رضایت خود مشتری) را به ارائه‌دهندگان شخص



ثالث (TPP) ها) مانند شرکت های فین تکی، بانک های در حال ظهور، خرده فروشان و شرکت های برقرارکننده ارتباط از راه دور (Telco) ارائه دهند. باز کردن بازار پرداخت برای ارائه دهندگان جدید منجر به افزایش انتخاب های مشتری، کاهش کارمزد تراکنش ها و افزایش راحتی خواهد شد.

مقررات جدید فرصتی را برای TPP ها فراهم میکند تا تغییرات در صنعت بانکداری را تسریع ببخشند و محصولات و سرویس های مالی را در نسخه های دیجیتالی تر جمع آوری کنند. این ها کسب و کارهایی هستند که مشتریان را قادر می سازند تا به حساب های بانکی آنلاین مختلف، از جمله کارت های اعتباری، حساب های جاری و پس انداز با استفاده از یک پرتال آنلاین دسترسی داشته باشند، و همچنین شرکت های فین تک به سمت حوزه پرداخت حرکت کنند. سازمان های دیگر مانند خرده فروشان، شرکت های مخابراتی و یا نرم افزاری نیز می توانند سیستم های پرداخت خود را (به عنوان ارائه دهنده سرویس های شروع پرداخت یا PISP) سفارش دهند و در نتیجه آن هزینه های کمیسیون را کاهش دهند و ارتباط ها با مشتری و موقعیت خود را به عنوان ارائه دهندگان هویت تقویت بخشند. این همان چیزی هست که هم اکنون نیز در حال انجام می باشد.

برخی از برندهای تکنولوژی که بر روی بازی تمرکز دارند به صنعت خدمات مالی علاقمند شده اند. این برندها مانند میکروسافت ایکس باکس، در حال حاضر برای تامین بخشی از بودجه خود از بانک های سنتی در قالب پول نقد استفاده می کنند. بسیاری از این پلتفرم های بازی دارای یک ویژگی "کیف پول" هستند که در آن انتقال ارزش ها از طریق پلتفرم های اصلی پرداخت می تواند پذیرفته شود. آیا این ها نیز می توانند وارد بازار بعد از PSD2 شوند؟



### ۳. روش تحقیق

در این مقاله سعی شده است مطالبی که در سطح جهانی و در قالب استانداردها، گزارشات و مقالات فنی در این باره منتشر شده اند جمع آوری و تجمیع شده و براساس آن یک معرفی جامع از دستورالعمل PSD2 ارائه گردد بطوری که شفافیت لازم را جهت استفاده بانک ها و شرکت های فعال در حوزه فناوری های پرداخت کشور دارا باشد.

### ۴. تأثیر PSD2 بر روی بانک ها

نگرانی عمده بانک ها برای اجرایی شدن PSD2 از نقطه نظر تکنولوژی می باشد. از بانک ها خواسته شده که اجازه دسترسی



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



به حساب‌های مشتری برای ارائه دهندگان ثالث را (با اجازه خود مشتری) فراهم آورند. برای انجام این کار، بانک‌ها می‌توانند API های خود را برای برقراری ارتباط با ارائه دهندگان ثالث ایجاد کنند. در عوض، بانک‌ها می‌توانند یک گام از مشتری خود را بردارند و اجازه دهند که زیرساخت‌های آن‌ها تراکنش‌ها را تسهیل نمایند، در حالیکه برندهای معتبری مانند اپل، پی پال و یا بازیگرهای جدید به طور مستقیم با مشتریان ارتباط برقرار می‌کنند.

برای مدت زمان طولانی، بسیاری از موسسات مالی برای جلوگیری از پیشرفت قانونی و تکنولوژی با استدلال مبنی بر اینکه چنین تغییراتی هزینه‌های زیادی را تحمیل می‌کنند و باعث افزایش خطرات امنیتی می‌شوند، مبارزه کردند. ایده باز بودن برای ارائه دهندگان ثالث برای بانک‌های سنتی دشوار است. با این حال، برای کسانی که می‌خواهند در این عصر دیجیتال زنده بمانند و همچنان در آن زندگی کنند، نیاز به بازسازی سازمان‌هایشان ضروری می‌باشد.

بانک‌ها نیاز به تغییر زیرساخت فناوری اطلاعات خود را دارند و بر روی مدل کسب و کار خود متمرکز شوند. آن‌ها بایستی سیستم‌های فناوری اطلاعات خود را برای ارائه دهندگان ثالث باز کنند، آن‌هایی که دستورات پرداخت برای دارندگان حساب را ایجاد می‌کنند و یا یک دید یکپارچه‌آنی از وضعیت حساب‌ها را ارائه می‌دهند. این یک فرصت برای بانک‌های پیشرو برای در بر گرفتن فناوری‌های دیجیتال نسل آینده، افزایش تلاش‌های نوآورانه و به حداکثر رساندن ارزش برای مشتریان می‌باشد. مقررات جدید فرصتی را برای بانک‌های سازگار به منظور همکاری با شرکت‌های فین‌تک و ارائه دهندگان ثالث در راستای ایجاد یک استراتژی که از تغییر و نوآوری استقبال می‌نماید، فراهم می‌کند.

#### ۴.۱. زمانبندی اجرایی PSD2

هدف PSD2 این است که تمام بانک‌ها در سال ۲۰۱۷ با این مقررات جدید موافقت کنند. این قوانین پس از آن تبدیل به قانون ملی خواهد شد و توسط ۲۸ کشور اروپایی عضو اتحادیه اروپا به تصویب خواهد رسید، که پیرو آن همه بانک‌ها باید API خود را قبل از ژانویه ۲۰۱۸ باز کنند.

بنابراین آنچه که بانک‌ها باید قبل از اکتبر ۲۰۱۸ نیاز به اجرایی شدن داشته باشند شامل:

- احراز هویت شخص ثالث
- دسترسی شخص ثالث به اطلاعات حساب
- شفافیت کارمزدها
- تعیین سطوح مختلف یک تراکنش در یک منطقه خاص

سوال اصلی که ما باید بررسییم این است: "برای چه کسی این قوانین اعمال خواهد شد؟" PSD2 به عنوان یک قانون تنها برای حساب‌های پرداخت و داده‌های تراکنش اعمال می‌شود. ما بر این باوریم که PSD2 امکان باز کردن API ها را فراهم می‌کند، بنابراین ارائه دهندگان ثالث قادر به دسترسی به این داده‌های خواهند بود و در نتیجه آینده برای تمامی بانک‌ها خواهد بود. با این حال، یک استراتژی باز API نباید صرفاً به حساب‌های پرداخت محدود شود.



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام های پرداخت

تهران، مرکز همایش های بین المللی برج میلاد - ۲ و ۳ بهمن ۱۳۹۶  
**7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems**

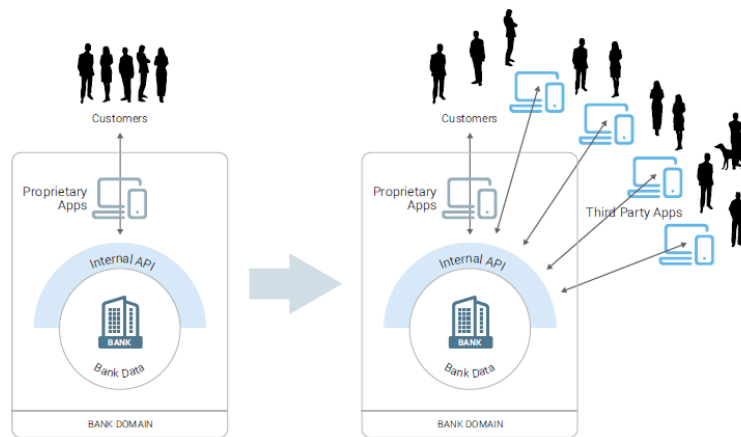
نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی







PSD2 بر چشم انداز رقابت تأثیر خواهد گذاشت، جایی که بانک‌ها هم اکنون اطلاعات خود، برنامه‌های بانکداری آنلاین و موبایل را مدیریت و کنترل می‌کنند و از روابط یک به یک با مشتریان خود بهره‌مند شده‌اند. با PSD2 کنترل‌ها تغییر کرده است. بانک‌ها دیگر به طور کامل در کنترل نیستند و API‌های باز به این معنی است که نوآوری برای اشخاص ثالث امکان‌پذیر است. تا کنون، فین‌تک‌ها تلاش کرده‌اند که مشتریان را به نفع خود جذب کنند چرا که آن‌ها در عقب بانک‌ها قرار نگرفته‌اند. با PSD2، ارائه‌دهندگان ثالث به این مشتریان دسترسی خواهند داشت تا بتوانند روابط جدید خود را ایجاد کنند. همچنین PSD2 کنترل را به مشتری تغییر خواهد داد، در حالی که تا کنون بانک‌ها بر داده‌ها و اطلاعات کنترل داشته‌اند.



### ۴.۲. نگاهی بر استانداردهای فنی، گزارش‌ها و توصیه‌های PSD2

وظیفه EBA در زمینه پرداخت و پول الکترونیکی است که هدف آن اطمینان از پرداخت امن، آسان و کارآمد در سراسر اتحادیه اروپا می‌باشد. در این بخش خروجی‌های نظارتی شامل استانداردهای فنی و دستورالعمل‌های تحت مجوز خدمات پرداخت (PSD2)، مأموریت EBA در تنظیم مقررات تبادل (IFR)، دستورالعمل EBA در مورد امنیت پرداخت اینترنتی و دیدگاه EBA در مورد نوآوری‌های مالی در بخش پرداخت مانند ارزهای مجازی، معرفی شده است.

استانداردهای فنی، راهنمایی‌ها و توصیه‌ها		
نام استاندارد	شرح استاندارد	نام مستند
استانداردهای فنی قانونی برای شرکای اصلی و میزبانان تحت نظر PSD2	این RTS چارچوب همکاری و تبادل اطلاعات بین مقامات ذی صلاح کشورهای عضو و میزبان را مشخص می‌کند. همچنین نوع و قالب اطلاعاتی که موسسات پرداخت می‌توانند در هنگام گزارش دادن به مقامات ذی صلاح کشورهای عضو میزبان در فعالیت‌های تجاری پرداخت شده در کشور خود به کار ببرند، را مشخص می‌کند.	RTS on Home-Host cooperation under PSD2
دستورالعمل‌های گزارش تقلب	دستورالعمل‌هایی که به ارائه‌دهندگان	Guidelines on fraud



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام های پرداخت

تهران، مرکز همایش های بین المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



reporting under PSD2	خدمات پرداخت و مقامات ذی صلاح با در نظر گرفتن اهداف PSD2 برای افزایش امنیت پرداخت های خرده فروشی در اتحادیه اروپا، مربوط میشود.	تحت نظر PSD2
Technical Standards on the EBA Register under PSD2	این پیشنویس استانداردهای فنی مقررات و اجرای استانداردهای فنی در ثبت مرکزی الکترونیکی تحت نظر PSD2 می باشد که به ترتیب الزامات مربوط به توسعه، بهره برداری و نگهداری ثبت نام و اطلاعات در آن موجود است.	استانداردهای فنی ثبت EBA تحت نظر PSD2
Guidelines on the criteria on how to stipulate the minimum monetary amount of the professional indemnity insurance under PSD2	این دستورالعمل ضوابطی که مقامات ذی صلاح باید هنگام تعیین حداقل مبلغ بیمه خسارت قانونی حرفه ای (PII) در نظر بگیرند یا تضمین قابل مقایسه برای شروع پرداخت و اطلاعات حساب تحت نظر PSD2 را تعریف میکنند.	دستورالعمل های مربوط به معیارهای نحوه تعیین حداقل مبلغ پولی بیمه شخص ثالث تحت نظر PSD2
Regulatory Technical Standards on central contact points under PSD2	این استاندارد، پیشنویس معیارهایی برای تعیین نقطه تماس مرکزی تحت نظر PSD2 در زمانی که مناسب است، می باشد و شامل توابعی هست که این نقاط تماس باید داشته باشند.	استانداردهای فنی مقررات در نقاط تماس مرکزی تحت نظر PSD2
Guidelines on security measures for operational and security risks under the PSD2	این دستورالعمل ها در همکاری نزدیک با بانک های مرکزی اروپا (ECB) توسعه یافته و در حمایت از اهداف PSD2 مانند تقویت بازار پرداخت یکپارچه در اتحادیه اروپا، کاهش خطرات امنیتی افزایش یافته ناشی از پرداخت الکترونیکی و ترویج شرایط مساوی برای رقابت می باشند.	دستورالعمل های مربوط به اقدامات امنیتی برای خطرات عملیاتی و امنیتی تحت نظر PSD2
Guidelines on procedures for complaints of alleged infringements of the PSD2	این دستورالعمل، پیش نویس بخشی از کار EBA برای حمایت از اهداف اصلی PSD2 در تقویت بازار پرداخت یکپارچه در سراسر اتحادیه اروپا، تضمین یکپارچه سازی چارچوب قانونی و ترویج شفافیت است.	دستورالعمل های مربوط به رویه های شکایت از نقض ضمانت نامه PSD2
Guidelines on major incidents reporting under	این رهنمودها در حمایت از اهداف PSD2 در	دستورالعمل های مربوط به



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7<sup>th</sup> Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



PSD2	تقویت بازار پرداخت یکپارچه در سراسر اتحادیه اروپا، اطمینان از استفاده سازگار از چارچوب قانونی، ترویج شرایط برابر برای رقابت، ایجاد چارچوب امن در محیط پرداخت و حفاظت از مصرف کنندگان است.	رویدادهای مهم تحت نظر PSD2
Guidelines on authorisation and registration under PSD2	این رهنمودها در حمایت از هدف PSD2 در تقویت بازار پرداخت یکپارچه در سراسر اتحادیه اروپا، اطمینان از استفاده سازگار از چارچوب قانونی و ترویج شرایط مساوی برای رقابت است.	راهنمای مجوز و ثبت نام تحت نظر PSD2
Regulatory Technical Standards on passporting under PSD2	این استانداردهای فنی قانونی در چارچوب همکاری و تبادل اطلاعات بین مقامات ذی صلاح برای صدور گذرنامه اطمینان حاصل خواهد کرد که اطلاعات مربوط به موسسات پرداخت کننده ای که در یک یا چند کشور عضو اتحادیه اروپا فعالیت می کنند، به طور مداوم بین مقامات ملی کشورهای عضو میزبان مبادله شده است. آن ها اطلاعیه های مرتبط با مراکز شعبه، شرکای عامل و ارائه خدمات رایگان را از یکدیگر تمییز خواهند داد.	استانداردهای فنی قانونی در گذرنامه تحت نظر PSD2
Regulatory Technical Standards on strong customer authentication and secure communication under PSD2	استانداردهای فنی پیشنهادی مطرح شده برای احراز هویت قوی و ارتباط امن، در جهت رسیدن به اهداف PSD2 که افزایش حفاظت از مصرف کننده، ارتقاء نوآوری و بهبود امنیت خدمات پرداخت در سراسر اتحادیه اروپا است، کلیدی هستند.	استانداردهای تطبیقی برای تأیید اعتبار قوی و ارتباط امن تحت نظر PSD2
Regulatory Technical Standards on payment card schemes and processing entities under the IFR	استانداردهای فنی پیشنهادی مطرح شده که تحت ماده ۷ از مقررات تبادلی (IFR) توسعه داده شده است، الزامات ویژه ای را برای استقلال اسکیمهای پرداخت کارت و واحدهای پردازش معرفی میکند.	استانداردهای فنی مقرراتی در مورد اسکیمهای پرداخت کارت و واحدهای پردازش تحت IFR
Guidelines on internet payments security	دستورالعمل های امنیتی پرداخت اینترنتی براساس توصیه های انجمن اروپایی در رابطه با امنیت پرداخت های خرده فروشی (SecuRe Pay)، یک ابتکار همکاری داوطلبانه توسط	دستورالعمل هایی در مورد امنیت پرداخت اینترنتی



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲ و ۳ بهمن ۱۳۹۶

7<sup>th</sup> Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



	بانک مرکزی اروپا و مقامات مربوطه از منطقه اقتصادی اروپا (EEA) با هدف تسهیل درک مسائل مربوط به امنیت خدمات پرداخت الکترونیکی خرده فروشی است.	
<b>نظرات، گزارش‌ها و سایر انتشارات</b>		
EBA نظرات خود را در پاسخ به نیت کمیسیون اروپا برای اصلاح استانداردهای فنی EBA در پرداخت الکترونیکی باز و امن تحت نظر PSD2 منتشر کرده است.	EBA Opinion on the amended text of the RTS on SCA and CSC	
EBA مخالفت خود با پیشنهادهای اصلاحی بر روی استانداردهای فنی تحت نظر IFR توسط کمیسیون اتحادیه اروپا را ابراز کرده است.	EBA Opinion on COM amendments to RTS under IFR	
EBA نظرات خود در مورد پیشنهاد کمیسیون برای آوردن نهادهای ارزش مجازی در حوزه قوانین مبارزه با پولشویی را منتشر کرده است.	EBA Opinion on the Commission's proposal to bring virtual currency entities	
EBA سازمانی قانونی به طور بالقوه برای ارزشهای مجازی پیشنهاد کرده است، همچنین توصیه میکند تا زمانی که هیچ سازمان قانونی در این رابطه وجود ندارد نهادهای مالی نباید آن‌ها را خریداری، نگهداری کنند یا بفروشند.	EBA Opinion on Virtual Currencies	
رهنمودهای CEBS در رابطه با پول‌های الکترونیکی است. پیرو آن CEBS کمیسیونی با مشاوره‌های فنی در مورد استفاده از دستورالعمل پول‌های الکترونیکی ارائه کرده است.	CEBS's advice on e-Money	
EBA در آن هشدارهای لازم را به مصرف‌کنندگان ارزشهای مجازی میدهد.	Warning of the European Banking Authority - Warning to consumers on virtual currencies	

#### ۴.۴. راه حل اجرایی PSD2: Open API و بانکداری باز

مشتریان با PSD2 می‌توانند از طریق وبسایت‌های تأمین‌کنندگان ثالث، حساب‌های بانکی خود را مشاهده کرده و عملیات بانکی انجام دهند. علاوه بر این طبق قوانین و مقررات جدید، تأمین‌کنندگان ثالث می‌توانند اختیارات بازیابی داده‌های مالی از بانک صادرکننده را نیز داشته باشند. این بدان معناست که بانک‌ها امکان دسترسی به پشت سیستم‌ها را برای تأمین‌کنندگان ثالث فراهم می‌آورند تا بتوانند داده‌ها را بازیابی کنند. این سطح دسترسی، شباهت بسیار زیادی به Open API دارد.

مقامات بانکی اروپا هنوز قواعد چگونگی به اشتراک گذاشتن اطلاعات بین بانک‌ها و TPPها را منتشر نکرده‌اند، اما به احتمال زیاد این مسئله از طریق رابط‌های برنامه‌نویسی کاربردی یا APIها صورت خواهد پذیرفت. APIها به تسهیل تأثیرگذاری و تبادل مؤثر اطلاعات کمک می‌کنند و وسیله‌ای قدرتمندی برای راهکارهای توسعه‌ای سریع، آسان و مقرون‌به‌صرفه هستند؛ و PSD2 راه را برای استفاده بیشتر از APIها هموار خواهد کرد.



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



API ها توانمندسازهای مهم پرداخت دیجیتال به حساب می آیند و مزایای آن به طور فزاینده‌ای شناخته و تقویت می شود. به عنوان مثال، BNY ملون که NEXEN را ایجاد کرده است، چهارچوبی مدرن است که راهکارها و اطلاعات را از BNY ملون و مشتریان جمع‌آوری کرده و همکاری خارج از مجموعه شامل فین تک‌ها را هم انتخاب کرده است. در حال حاضر بیش از صد API در API store وجود دارد که بر اساس نیاز مشتری به روزرسانی و تکمیل می شود. این انعطاف‌پذیری به خصوص در چشم‌اندازی که به سرعت در حال تحول است بسیار مهم است؛ به طوری که بانک‌ها بتوانند به سرعت خود را با آن وفق دهند و خدمات و راهکارهای موازی با توسعه بازار و تغییر مقررات ارائه کنند. قطعاً این سرعت تغییر بدان معناست که آزادی عمل برای به روزرسانی قوانین در آینده وجود دارد. علاوه بر این، API ها به مشتریان و بانک‌ها اجازه می‌دهند تا کار مشترک بیشتری برای ارائه راهکارهای جدید انجام دهند و این مسئله به بانک‌ها امکان ارائه تجربه تراکنش مشتری محور واقعی را می‌دهد.

PSD2 به عنوان یک توانمندساز نوآوری عمل می‌کند و در نتیجه آن فضای پرداخت در سال‌های آینده متفاوت خواهد بود؛ اما با اتخاذ استراتژی مشتری محور (با همکاری فین تک‌ها و خود مشتریان) و راهبرد استراتژیک برای سرمایه‌گذاری در فناوری، بانک‌ها نه تنها با فضای جدید پرداخت خود را وفق می‌دهند بلکه می‌توانند با ظرفیت‌های موجود تجربه‌های پرداخت دیجیتال بهینه‌سازی شده با ارزش افزوده ارائه کنند.

بانکداری باز (که تحت عناوین Open Banking، API Banking و Digital Banking نیز شناخته می‌شود) یکی از گرایش‌های جدید بانکداری در جهان است که توجه بسیاری از بانک‌های بزرگ را به خود جلب نموده است. این گرایش جدید باعث تعامل هر چه بیشتر مشتریان در امر بانکداری و برنامه‌های کاربردی آن می‌گردد و تولید آنها را از انحصار بانک خارج می‌کند. همچنین شخصی سازی و برآورده شدن نیازهای خاص هر مشتری به راحتی امکان پذیر شده و ارزش افزوده بالقوه بالایی برای موسسات پولی و بانکها به همراه خواهد داشت.

رابط توسعه نرم افزار باز (API) و بانکداری باز از سال ۲۰۱۵ مورد توجه قرار گرفته و به جزئی مرتبط با کسب و کار بانکداری تبدیل شده است. به غیر از صنعت بانکداری شرکت‌های دیجیتالی (برای مثال گوگل، اپل، فیس‌بوک، آمازون، Salesforce و توییتر) با استفاده از قابلیت‌های API ها کسب و کار خود را سرعت بخشیده‌اند و بدون آن قادر به چنین رشد سریعی در طی دهه گذشته نبودند.

ارتباط با سایر بازیگران صنعت و کسب و کار خارج از سازمان، به منظور ایجاد ارزش برای مشتریان و سود بردن از اکوسیستم اطراف، امری اثبات شده است. امروزه جنبش فین تک و دستورالعمل خدمات پرداخت (PSD2) برای دستیابی به حساب افراد، باعث تسریع دیجیتالی شدن و رقابت شده است و این دو صنعت خدمات مالی را دوباره مدلسازی کرده‌اند. متعاقباً، علاقه صنعت خدمات مالی به API ها و بانکداری باز شتابی آنی یافته و تنها به بخش پرداخت محدود نمی‌گردد.

API ها و دیجیتالی سازی به طور کلی از طریق یک اکوسیستم شراکتی امکان توزیع ارزش را فراهم می‌آورد. در آینده نزدیک به نظر می‌رسد که ایجاد ارزش مشترک تغییری عمده و چالشی برای بانک‌ها محسوب می‌گردد. به هر حال بانک‌ها از API ها و بانکداری باز سود می‌برند چرا که این موارد می‌توانند راه رسیدن به نوآوری و ارتباط با مشتری، شراکت صنعتی با اکوسیستم بزرگ‌تری از شرکت کنندگان بازار فین تک و در پایان از حیث ترتیب مطابقت با قوانین آینده PSD2 را هموار سازند.

از سویی دیگر در کنار ریسک‌های چون شهرت عمومی و پذیرش، ریسک عدم مداخله وجود دارد. مدل‌های جدید درآمد و همکاری می‌توانند بانک‌ها را به زنجیره ارزش پیشین بازگردانده و آنها را به شرکت در بخش‌های کوچک‌تر یا کم‌سودتر آن هدایت کند. برای بانک‌ها، مواردی وجود دارد که باید در خصوص آن تصمیماتی اساسی اتخاذ کنند. تا پایان سال ۲۰۱۸ هر



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰ و ۲۱ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نواوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



اقدامی در جهت باز بودن تحت تاثیر تدارکات و آمادگی PSD2 می‌باشد. با این حال هنگامی که از تثبیت موقعیت کلی استراتژیک بانک و توانایی استفاده از اکوسیستم در ایجاد همزمان ارزش می‌رسیم، تصمیمات چالش برانگیز بیشتری باقی می‌ماند.

## ۵. جمع بندی: لزوم استفاده از دستورالعمل PSD2 در اکوسیستم پرداخت ایران

به طور خلاصه بانکداری باز به افزایش شفافیت، انتخاب صحیح و سریع مشتریان و کنترل دارایی های مالی و اطلاعات شخصی منجر می شود و API های باز هم ابزاری کلیدی برای تکامل این چرخه هستند. در این مقاله مرور کاملی بر دستورالعمل PSD2 و تأثیر آن بر نظام بانکی ارائه شد. سوالی که در این مرحله بوجود می‌آید اینست که آیا ضرورتی برای پیاده سازی دستورالعمل PSD2 در ایران وجود دارد؟ و اینکه در صورت وجود این ضرورت، چه رویکردهایی برای آن متصور است.

تصویب مجوز خدمات پرداخت (PSD2)، سبب ایجاد رابطه صحیحی بین بانکها و FinTechs با ایجاد بانکداری آزاد، ارائه دسترسی آزاد به داده‌های حساب مشتری و زیرساخت‌های پرداخت شده است و انتظار می‌رود این مجوز بازار FinTech را تحریک کند تا مدل‌های خدمات یکپارچه جدیدی را برای مشتریان حقیقی و حقوقی به ارمغان بیاورد.

در حقیقت این قانون گذاری و تصویب مجوز واکنش به تقاضای رو به رشد مشتریان است چرا که امروزه برنامه‌های کاربردی تلفن همراه و خدمات بر بستر اینترنت به طور گسترده‌ای پذیرفته شده و حتی انتظارات ارائه نحوه مشابه خدمات در همه صنایع را بالا برده است. اما نتیجه پاسخ بازار به این تقاضا ارائه API های باز بوده است و اینگونه نشان داده‌اند که برنامه‌های نوآورانه می‌توانند کسب و کارهای نوپا را افزایش داده و رفتار مشتریان را تغییر دهند.

تا به حال، رفتار بانکدارهای اروپایی در مقابل PSD2 عدم قطعیت بوده است. بسیاری از بانکدارها نگران هستند که PSD2 موجب شود آنها کنترل رابط کاربری را از دست بدهند و هنوز مطمئن نیستند که چگونه باید به PSD2 واکنش نشان دهند. در نتیجه، آنها رویکردی تدافعی را پیش گرفته‌اند و منتظر گذشت زمان هستند تا ببینند چه اتفاقی می‌افتد. در مقابل، معدودی از بانک‌های نوآور، شامل بانک‌های جدید دیجیتال چالنجر، در کنار بعضی از فین‌تک‌ها از قبل مفاهیم اجرایی PSD2 را بکار برده اند تا از این طریق در آینده نقش یک رهبر در بازارهای مالی را ایفا کنند. بانک‌های پیشرو دریافت اند که باید از گذشته‌هایی یابند و اگر تمایل دارند که در محیط بانکداری امروز که توسط مشتریان دنیای دیجیتال تسخیر شده است موفق عمل کنند، باید خود را با تکنولوژی‌های دیجیتال وفق دهند و خدمات بانکی دیجیتال را جایگزین سیستم‌های سنتی کنند.

بالعکس، فین‌تک‌ها دریافته‌اند که بانک‌ها از یک سری قوانین و اصول کلیدی پیروی می‌کنند و برای فین‌تک‌ها لازم است که با آنها شریک شوند. اما تمامی این کارها برای دو طرف بازی بدون چالش نیست ° حداقل در مورد عدم قطعیت بر سر نهایی کردن آخرین ماده این قانون که استانداردهای تکنیکال قانونی (RTS) است. حتی با این وجود مدل روشنی برای اجرایی کردن بانکداری باز وجود دارد کارهای زیادی برای اجرایی کردن API های استاندارد انجام شده است که از این طریق بانک‌ها می‌توانند در تکنولوژی‌های مورد نیاز برای سیستم خود سرمایه‌گذاری کنند و فین‌تک‌ها نیز پیشنهادات خود را بیان می‌کنند.

PSD2 هم صنعت بانکداری و هم بخش نوظهور فین‌تک‌ها را به چالش می‌کشد. تغییر کاربری به حوزه بانکداری باز در اروپا به امری اجتناب ناپذیر تبدیل شده است. این کار هم به بانک‌ها و هم به فین‌تک‌ها فرصت‌های بیشماری برای سودآوری و کسب درآمدهای جدید می‌دهد.



هفتمین همایش سالانه  
بانکداری الکترونیک  
و نظام‌های پرداخت

تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۰۲۰ بهمن ۱۳۹۶

7th Annual Conference  
on Electronic Banking  
and Payment Systems

نوآوری، بازیگران جدید و کارایی در کسب و کار مالی



در ایران نیز با توجه به آنکه در آینده ای نزدیک بانکداری خرد به سمت فین تک ها هدایت خواهد شد، اجرای استاندارد PSD2 در نظام بانکی به شدت احساس می شود. با توجه به اقدامات هوشمندانه و همچنین پیروی از مدل های روز دنیا در ایران، استاندارد PSD2 نیز منجر به این شود که بانک مرکزی ایران هم، چنین قوانینی را در ایران وضع کند. در صورتی که این موضوع اجرایی شود، شرایط به نفع فین تک ها تغییر خواهد کرد و شاید کندی بانک ها نیز بهبود یابد و افق های زیادی را روشن کند.

برخی سرویس های بانکی مانند پرداخت تسهیلات، بانکداری شخصی، نقل و انتقال پول و سرویس هایی مشابه، طی چند سال آینده از اختیار بانک ها خارج شده و این خدمات از طریق فین تک ها انجام خواهد شد زیرا بانک ها به دلیل نوع ساختاری که دارند امکان ارائه خدمات و سرویس های مدرن را ندارند. از طرفی به دلیل اینکه حیات فین تک ها به مشتری وابسته است و با دغدغه های آن ها به خوبی آشنا هستند، به طور حتم برای حفظ مشتری این خدمات را به شکل بهتری به آنها ارائه خواهند کرد. رسالت اصلی PSD و PSD2 در حقیقت حمایت از مصرف کنندگان در راستای تطبیق هزینه ها با هزینه های واقعی بوده و در مبادلات مالی بین المللی نقش بسزائی خواهد داشت.

خدمات شرکتهای فین تک با تصویب و ابلاغ این دستور العمل در ارائه خدمات نوآورانه دستخوش تحولات گسترده ای خواهد شد و در مسیر فعالیت شان موانع متعددی از پیش پای آنان برداشته خواهد شد. تصویب و ورود قوانین PSD2 در عرصه جهانی موجب برون رفت از محدودیت های بانکی و گسترش فضای بهره برداری مشتری و شرکت های فین تک در تعامل رودرو و ارائه خدمات مدرن و به روز توسط شرکتهای فین تک به مشتریان خواهد شد که بانکها بواسطه نوع ساختارشان امکان ارائه آن خدمات را نخواهند داشت. ارتباط تنگاتنگ مشتری و شرکتهای فین تک موجب می گردد خدمات در محیطی مناسبتر و با سرعت بهتری ارائه شود. لزوم ورود بانک مرکزی پس از تصویب PSD2 و بومی سازی فوری دستورالعمل مذکور به وضع قوانین و دستورالعمل های منطبق با مدل روز دنیا امری ضروری و اجتناب پذیر می باشد. لزوم روشن شدن دید بانکها نسبت به شرکتهای فین تک نه بعنوان حامی این شرکتهای بلکه بعنوان همکار با شخصیت حقوقی مستقل همچنین دوری از افراط و تفریط در ارتباط با فین تک ها و پذیرش توانائی ایشان و پذیرش سرعت عمل بالاتر فین تکها نسبت به بانکها از جمله تمایزات شرکتهای فین تک نسبت به بانکهاست که نمی توان از آن غافل بود. موقوف شدن تغییرات قانونی بانکی به آینده و عدم انطباق با مدل های روز دنیا حمایت نهادهای قانونگذار در وضع قوانین به روز و منطبق با پیشرفت فین تکها را می طلبد.

منابع

[1] All documents are reviewed from original draft, Retrieved form  
<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/technical-standards-on-the-eba-register-under-psd2>



## Investigating the Compliance Rate of the Open Banking Ecosystem of Iran with PSD2

Saeide Hatamikhah, Senior Development, Informatic Services Company

S\_Hatamikhah@isc.co.ir

### Abstract

PSD2 (abbreviation of payment service directive) is a set of directives for payment services, legislated in 2007 and implemented in 2009 by uk central bank. This is a payment services framework, established to construct an efficient, integrated, and competitive market. These directives have provided a legal basis for euro integrated payments (sepa). It is legislated in response to high technology innovation speed and will be mandatory until 13th january 2018. These new directives are designed in order to better support of consumers in online payments, development extension, and recent innovations usage. The recent EBA directive lets the banks to give the consumers to use third party services in order to manage their own financial assets.

This means that in future, quite a few of technology corporations like amazon, google, and facebook will provide the traditional bank servicea like account settlement, money transfer, and transaction management for their customers. Regarding the change of banking ecosystem in Iran, the central bank will legislate this directive as well. Implementing this regulations, the fintechs will face great opportunities and their development speed will increase dramatically. In this paper, studying the impact of psd2 on iran and europe banks and reviewing the proposed platforma, the adaptability of iran open banking to psd2 standard will be investigated. In this research, we will show that psd2 acts as an enabling factor in innovations, and subsequently, the payment will face new era.

### Key Words :

Open Banking, PSD2, Business Model, API, FinTech